

دریچه

در هفتادو هفتمین دوره جشنواره کن **زاویه دولان رئیس هیئت داوران بخش نوعی نگاه شد**

همدلی | جشنواره فیلم کن ۲۰۲۴ زاویه دولان را به عنوان رییس بخش نوعی نگاه خود معرفی کرد. به نقل از ویرایتی، زاویه دولان فیلمساز کانادایی که با فیلم «مامان» در سال ۲۰۱۴ جایزه هیات داوران کن را دریافت کرد، ریاست هیات داوران بخش نوعی نگاه جشنواره فیلم کن ۲۰۲۴ را بر عهده گرفت.

او در بیانیه‌ای گفت: متواضع و خوشحالم که به عنوان رییس هیات داوران بخش نوعی نگاه به کن بازمی‌گردم. حتی بیشتر از اینکه خودم فیلم بسازم، کشف آثار فیلمسازان با استعداد همیشه در قلب مسفرهای شخصی و حرفه‌ای من جای داشته است.

این فرصتی است مغتنم تا با اعضای هیات داوران بر جنبه اساسی هنر فیلم تمرکز کنم؛ داستان‌هایی که صادقانه گفته می‌شود.

دولان در ۱۹ سالگی اولین فیلم بلند خود با عنوان «من مادرم را کشتیم» را نوشت و کارگردانی، تهیه کنندگی و بازی در آن را نیز انجام داد. دومین فیلم او «تپش قلب» در ۲۱ سالگی در بخش نوعی نگاه کن به نمایش درآمد و پس از آن «لارنس به هر حال» ۳ سال بعد در همین بخش دیده شد و بازیگر آن سوزان کلمنت جایزه بهترین بازیگر زن را کسب کرد.

او در ادامه فیلم‌های «تام در مزرعه» و «مامان» را کارگردانی کرد که اولین حضور او در بخش رقابتی جشنواره کن را رقم زد. وی یکی از اعضای هیات داوران شصت و هشتمین جشنواره کن بود که ریاست آن را برادران کوئن برعهده داشتند. دولان در ادامه فیلم «اینجا ته دیاست» را ساخت که برنده جایزه بزرگ کن شد و پس از آن «هرگ و زندگی جان اف. دونون» و «ماتیاس و ماکسیس» را که سال ۲۰۱۹ در بخش رقابتی به نمایش درآمد، به کارنامه هنری اش افزود.

پیش از این گرتا گروگک به عنوان رییس هیات داوران بخش اصلی جشنواره کن ۲۰۲۴ معرفی می‌شود.

هفتاد و هفتمین جشنواره فیلم کن از ۱۴ تا ۲۵ مه (۲۵ اردیبهشت تا ۵ خرداد ۱۴۰۳) برگزار می‌شود.

با توجه به استقبال مخاطبان در پلتفرم ارایه‌شده «قطع فوری» تمدید شد

اکران آنلاین «قطع فوری»

همدلی | اکران آنلاین فیلم سینمایی «قطع فوری» به کارگردانی مریسم بحرالعلومی تمدید شد.

به نقل از مشاور رسانه‌ای پروژه، اکران آنلاین فیلم سینمایی «قطع فوری» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی مریم بحرالعلومی با توجه به استقبال مخاطبان در پلتفرم ارایه شده تمدید شد.

«قطع فوری» که پیش از این در سینماهای گروه «هنرتجربه» اکران شده و از ساعت ۲۱ هفدهم دی ماه نیز به چرخه اکران آنلاین پیوسته بود تا نوروز ۱۴۰۳ در تیوال اکران خواهد داشت.

این فیلم سینمایی از تولیدات مستقل گروه فیلمسازی بحرقلم به شمار می‌رود که تاکنون در جشنواره‌های معتبر بین‌المللی همچون داکا، چنای و زنان فیلمساز ترکیه شرکت کرده و مورد توجه بوده است.

سامان صفاری، افسانه کمالی، غزال نظر، علی کیان‌رثی، محمدرسول صفری، یاسمن ترابی و روشک عجمیان، با هنرمندی شقایق فراهانی، سولگ هلماسی و سیلوش چرانی‌پور، با معرفی الهه منصوریان، سیداحمد حسینی، ساسان کریمی و آخرین نقش آفرینی علی انصاریان بازیگران «قطع فوری» هستند.

علاقه‌مندان می توانند با تهیه بلیت فقط از طریق پلتفرم تیوال به نشانی اینترنتی tiwall.com این فیلم را به صورت آنلاین و قانونی تماشا کنند.

همدلی | «مصاحبه‌می‌کنم البته به شرطی که فقط از زبان فارسی بگویم و درباره خودم هیچ سوّالی مطرح نشُود. درباره خودم به اندازه کافی گفتم‌ام، حتی زندگی‌نامه خودنوشت دارم که چندین چاپ خورده است، اگر درباره خودم بگویم مبتذل است. درباره چیزی زیاد بگویم مبتذل می‌شود.» «مصاحبه به شرط زبان فارسی» خواسته حسن انوری، استاد بازنشسته زبان و ادبیات فارسی و فرهنگ‌نویس است که هم‌اامسال نودمین برگ از زندگی خود را ورق می‌زند؛ همکاران ما ایسنا که به مناسبت ۹۰ سالگی‌اش از مدتی قبل قصد گپ‌وگفتی با او داشته‌ه با پذیرش این شرط به خانه‌اش رفته تا در حیطات خانه‌اش و در هوای باز گپ و گفتی درباره زبان فارسی و ویژگی‌های آن، تهدیدات زبان فارسی و کتاب‌های درسی زبان فارسی داشته باشد و زمانی که از او می‌خواهند درباره خود بگویند، شرط را یادآوری می‌کند و می‌گوید: «گفته بودم این کار مبتذل است! اگر درباره من می‌خواهید بدانید از این‌ور و آن‌ور مطالب را جمع‌آوری کنید.»

در ادامه گفت‌وگو با حسن انوری؛ عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی درباره زبان فارسی را می‌خوانید:

«شما یکی از ترک‌زبان‌هایی هستید که به زبان فارسی پرداخته‌اید و بیش از ۷۰ سال از عمرتان را در این راه گذاشته‌اید. زبان فارسی چه جذابیتهایی برای شما داشته که تصمیم گرفتید عمر خود را به خدمتگزاری این زبان مشغول باشید؟

زبان فارسی برای ما ایرانیان اهمیت فوق‌العاده دارد و اهمیتش از این جهت است که ما ایرانی‌ها هویت خود را تا حدود زیادی از زبان فارسی گرفتیم.

نخستین مسئله درباره زبان فارسی در ایران این است که رابط بین اقوام مختلف ایرانی است؛ ایران کشوری است با قومیت‌های مختلف و هر قومیتی هم زبان خاصی برای خود دارد؛ ترکه‌ها به زبان ترکی در آذربایجان و کردها به زبان کردی در کردستان، لرها به زبان لری در لرستان، بلوچ‌ها به زبان بلوچی در بلوچستان و گیلک‌ها به زبان گیلکی در گیلان صحبت می‌کنند و اگر بخواهند با هم ارتباط پیدا کنند، زبان فارسی است که رابط بین این اقوام مختلف می‌شود. یک لحظه فکر کنید اگر زبان فارسی نبود، هویت ایرانی چه شکلی پیدا می‌کرد. در واقع ملت ایران هویت خود را از زبان فارسی می‌گیرد و اگر زبان فارسی نبود، ایران شاید تکه‌تکه می‌شد؛ بنابراین زبان فارسی از این جهت مهم‌ترین عنصر فرهنگی ایران است.

علاوه بر این زبان فارسی مزیت‌های دیگری دارد که شاید بعضی از زبان‌ها و با بسیاری از زبان‌ها این مزیت‌ها را ندارند.

دومین نکته که باید درباره زبان فارسی بگویم این است که زبان فارسی، زبان رسمی و ملی ایران و زبان رسمی و ملی دو کشور دیگر یعنی افغانستان و تاجیکستان است، اگرچه در این اواخر طالبان زبان فارسی را کنار گذاشته‌اند ولی زبان فارسی کنار گذاشتنی نیست. طالبان عبت می‌کشوند و هرگز نمی‌توانند زبان پشتو را جانشین زبان فارسی کنند.

سومین نکته این است که زبان فارسی، زبانی است که در آن شاهکارهای جهانی به وجود آمده است. شما چند زبان را می‌شناسید که در آن اثری مانند «شاهنامه» به وجود آمده باشد؟ اگر خیلی مته به خشخاش بگذرانید فقط «پیلیاد» هومر را می‌توانید نام ببرید، بقیه حماسه‌های تاریخی که تعدادشان کم زیاد نیست، همه پایین‌تر از شاهنامه هستند چه از نظر اثری که بر ملت‌شان گذاشته‌اند و چه از نظر اثری که بر ادبیات جهان داشته‌اند «شاهنامه» یک شاهکار بی‌مانند در زبان فارسی است که نظیر ندارد.

البته در کنار «شاهنامه» آثار دیگری نیز داریم که آن‌ها هم در حد خود یگانه هستند. شما آیا زبانی را می‌شناسید که اثری مانند دیوان حافظ یا کلیت مولانا یا کلیات سعدی در آن به وجود آمده باشد؟ این‌ها بعد از شاهنامه مهم‌ترین عناصر فرهنگی ما و یکی دیگر از امتیازات زبان فارسی هستند.

از دو جهت دیگر هم می‌توانیم به زبان فارسی نگاه کنیم؛ یکی از جهت خود زبان و دیگری از جهت آثاری که در دنیا داشته‌اند؛ از جهت خود زبان باید بگویم زبان فارسی جزء زبان‌های پیوندی و ترکیبی است یعنی می‌توانید در زبان فارسی دو کلمه را کنار هم بگذارید و یک کلمه جدید به وجود آورید؛ مثلاً «پاکه» را در کنار «دل» بگذارید می‌شود «پاکدل» که اصلاً معنای دیگری دارد که نه به دل مربوط است و نه به پاک. پس یکی از خصوصیات زبان فارسی این است که زبانی ترکیبی است نه مثل زبان عربی، زبانی اشتقاقی.

یکی دیگر از خصوصیات زبان فارسی این است که در طول نزدیک به ۱۲۰۰ یا ۱۳۰۰ سال آثار مکتوب فراوان در آن به‌وجود آمده است؛ تعداد کتاب‌هایی که به صورت خطی در کتابخانه‌های دنیا، نه ایران بلکه در ترکیه و هندوستان و حتی آمریکا وجود دارد، نسبت به کتاب‌های چاپ‌شده زیاد است. از فردی که در این حوزه کار می‌کرد درباره کتاب‌های چاپ‌شده و چاپ‌نشده پرسیدم که می‌گفت تعداد کتاب‌های چاپ‌شده یک در میلیون است یعنی کتاب‌هایی که چاپ شده یک

فرهنگ وهنر

حسن انوری؛ عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی با «همدلی» گفت‌وگو کرد

مصاحبه به شرط زبان فارسی!

می‌شناسید که در طول تاریخ آثار زیادی از آن باقی مانده باشد؟ نمی‌توانید یکی دو زبان بین زبان‌های دنیا نشان دهید. یکی از ویژگی‌های زبان فارسی تلاوم آن است که در هر تلاومی هم تغییراتی کرده، از آن تغییرات آثاری بر جای مانده است.

یکی از ادیبان معاصر ما جمله‌ای با این مضمون می‌گوید که ایرانی بودن با همه بالا و پایین‌ها، به زبان فارسی می‌ارزد. اینکه همه چیز یک طرف و زبان فارسی یک طرف، نگاه شما نیز به زبان فارسی چنین است و فکر می‌کنید زبان فارسی مهم‌ترین دارایی ما ایرانی‌هاست؟

بله آقای دهباشی، مدیر مجله «بخارا» از من خواست در نشستِ دیرسره «راز ماندگاری ایران» صحبت کنم؛ منظور از راز ماندگاری این است که در دنیا کشورها و اقوام زیادی بودند که تمدن داشتند اما بیشترشان از بین رفتند؛ مثلاً در منطقه ما روزگاری دولت آکدی، دولت آشور، دولت بابل و فتی‌ها بودند که همه از صحنه گیتی محو شدند اما ایران هنوز هست و با همان زبانی که ۳ هزار سال پیش قوم ایرانی صحبت می‌کرد، صحبت می‌کنند. البته طبعاً زبان تغییر کرده و می‌کند. مصر را در نظر بگیرید با آن تمدن کهن و قدرتمند که اهرام را ساخته، ابوالهول را ساخته و دانشی هندسه در کنار رود نیل به وجود آمده است. چنان تغییر کرده که شباهتی به آن ملت قدیم مصر ندارد، امروزه این کشور جزء کشورهای عربی است و هویت خود را کاملاً از دست داده است. در سال ۱۳۱۳ در ایران ننگره بین‌المللی فردوسی برگزار شد، معروف است یک دانشمند ایرانی از یک دانشمند مصری پرسید چطور شد شما با آن تمدن عالی قدیمی، خودتان را باختید و عرب شدید؟ آن دانشمند مصری گفت: «برای اینکه ما کتابی مثل شاهنامه نداشتیم.» نمی‌دانم این روایت درست است یا نه، ممکن است ساختگی باشد اما به هر حال بیان‌کننده یک مسئله است؛ اینکه ایران در طول سال‌ها هویت خود را نگه داشته است.

حجرتم این است چه عاملی باعث شد ایران زبان فارسی در آن نگه دارد؟ به نظرم عامل زبان؛ زبان فارسی عامل این بوده که ایران هویت خود را از دست ندهد. البته در کنار این عوامل دیگری هم هست؛ مثلاً یکی از عوامل این است قوم ایرانی، قوم باستاندود هوشمندی است. دانشمندی‌ها در ایران به وجود آمدند در دنیا یگانه هستند؛ ابوعلی سینا، ابوریحان بیرونی، زکریای رازی و حتی در زمان حاضر مریم میرزاخانی که بزرگترین ریاضیدان جهان امروز بود.

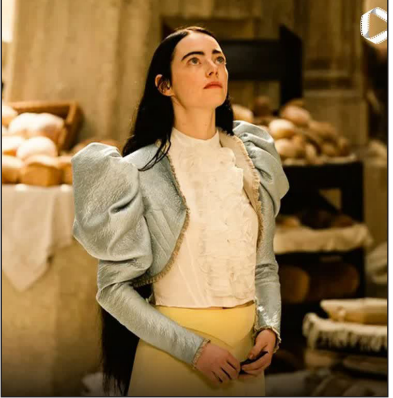
ممکن است بپرسید چرا الان در ایران دانش آنقدر که در دنیا گسترده است، نیست؟ علتش موقعیت سیاسی، جمعیتی و چیزهای دیگری است که باعث شده هوشمندان ایران، دنیای غرب را جای بهتری برای بروز استعداد خود بدانند. یکی از زمانی می‌گفتند باید به وسیله ایرانی‌ها اداره می‌شود. فیروز نادری یکی از نابغه‌هایی بود که آنجا کار می‌کرد و اخیراً فوت شد. بنابراین آن هوشمندی هنوز هست اگرچه در داخل لوازم و تمهیدات لازم را برای بروز استعداد ندارند و استعداد خود را در خارج نشان می‌دهند. بنابراین یکی از ویژگی‌های ملت ایران هوشمندی بوده که باعث شده باقی بمانند و هنوز به حیات خود ادامه دهند و هویت خود را از دست ندهند.

«بنی‌دائم چقدر از شبکه‌های اجتماعی اطلاع دارید، بعضی جوانان و نوجوانان اصطلاحاتی را به زبان فارسی وارد می‌کنند و حتی می‌شود گفت زبان خاص کودکانشان را دارند. برخی آن را امری گذرا می‌دانند و برخی تهدیدی برای زبان فارسی و نسبت به آن اظهار نگرانی دارند. نظر شما درباره این موضوع چیست و به طور کلی چه چیزهایی را عامل تهدید زبان فارسی می‌دانید؟

در هر دوره عواملی بوده که برای زبان فارسی تهدید به شمار می‌رفته‌است اما این تهدیدات هیچ‌گاه ماندگار نشده و از بین رفته‌اند؛ مثلاً در قرن ۱۲ حدود ۳۰۰ سال پیش زبان فارسی از جهت نثر فارسی خیلی افت پیدا کرد و آثاری

رویداد

یادداشتی بر فیلم «بیچارگان» یکی از شانس‌های اصلی اسکار عجیب‌ترین دختر دنیا

محمد ایمانوردی | فیلم سینمایی «بیچارگان» محصول سال ۲۰۲۳ میلادی به کارگردانی «یورگوس لانتیموس» است. این فیلم از جمله فیلمهای مهم امسال در فصل جوایز بوده و از شانس های اصلی کسب جایزه اسکار است. لانتیموس یونانی بعد از چندسال دوری از سینما مجدداً با فیلمی ساختارشکن بازگشته است. در این فیلم بازیگران مطرحی همچون: «اما استون» «ویلیام دفو» و «مارک روفالوو» به ایفای نقش پرداخته‌اند.

قصهٔ فیلم دربارهٔ دختری جوان (بلا) است. او خودکشی می‌کند؛ اما توسط یک دانشمند دیوانه (گادوین) به طرز غیرقابل‌باوری به زندگی بازگردانده می‌شود.

در فیلم لانتیموس، همه عناصر لقب عجیب بودن را با خود یدک می‌کشند. قصه به‌ظاهر در دوران ویکتوریایی انگلستان می‌گذرد؛ اما در این دنیا عناصر جهان مدرن امروزی هم پیدا می‌شود. به‌عبارت‌دیگر فضای فیلم تلفیقی از جهان کلاسیک و مدرن است. مخاطب در طول فیلم باشخصیت «بلا» سروکار دارد. وی شمالیی از یک کودک گرفتار شده در بدن بزرگسالانه را دارد. او در ابتدا همچون کودک‌کان رفتار می‌کند. بسیار کنجکاو است. آداب اجتماعی را بلد نیست؛ اما رفتارفته با چالش‌هایی که در زندگی برایش به وجود می‌آید، این کاراکتر در مسیر رشد و شخصیتی قدم برمی‌دارد و در انتها به تکامل می‌رسد. باقی کاراکترها در مسیر زندگی بلا نقش کمک‌کننده را دارند. شخصیت گادوین که بلا او را «گاده» خطاب می‌کند در اصل خدای بلا و خالق اوست. او همچون یک خدا در زندگی بلا نقش دارد و دخترک نیز او را می‌پرستد. در ادامه چند شخصیت فرعی دیگر هم به پی‌رنگ داستان اضافه می‌شوند که پرداخت مناسبی ندارند. به طور مثال شخصیت «دانکن» خیلی یکپهویی وارد داستان می‌شود و با گول‌زدن بلا او را ترغیب به ماجراجویی‌های هیجان‌انگیز همراه با خود می‌کند. او ثروتمند است و به‌ظاهر وکیل اما ما چیزی از او وکالت او در این فیلم نمی‌بینیم و مشخص هم نمی‌شود او این‌همه ثروت را از کجا آورده است.

فیلمساز تکنیک جالب و متفاوتی را نیز برای فرم روایی فیلمش انتخاب کرده است. همان‌طور که اتمسفر قصه عجیب است پس نوع فیلم‌برداری و به‌تصویرکشیدن آن نیز نباید ساده و معمولی باشد. در فیلم شاهد استفاده مکرر از لنز چشم ماهی (فیش‌آی) هستیم که فاصله کانونی آن بسیار کم است و فضای عریض را پوشش می‌دهد. استفاده از آن باعث اعوجاج تصاویر شده و به گونه ایست که مخاطب انگار مشغول تماشای یک جهان فراواقعی است. فیلمساز قایق ابتدایی فیلم را هم به شکل سیاه‌وسفید درآورده است. چرا؟ چون می‌خواهد نشان بدهد که در ابتدا بلا زندانی است و هنوز جهان را کشف نکرده پس دنیای او رنگی نیست.

لانتیموس به مفاهیم زیادی در فیلم اشاره می‌کند. از جمله قوانین دست‌وپاگیر جوامع مدرن و انسان متمدن، جامعه سرمایه‌داری و مفهوم اخلاق ویی اخلاقی. باتوجه‌به زیاد بودن این موارد بالطبع فیلم نمی‌تواند روی هیچ‌کدام عمیق شود؛ بلکه به شکلی سطحی و تیتروار از زاویه دید بلا به این مسائل می‌پردازد.

که بالطبع است که از فیلم بیچارگان بگویم و از قدرت بازیگران آن اشاره‌ای نکنیم. اما استون در این فیلم می‌توان گفت که متفاوت‌ترین نقش دوران بازیگری خود را گذرانده و باید اشاره کرد که خوب هم از پس این کسب برآمده و از شانس‌های اصلی اسکار برای کسب جایزه بهترین بازیگر نقش اول زن است. ویلیام دفو و مارک روفالو نیز مثل همیشه در نقش‌های مکمل خوب و قابل‌قبول ظاهر شده‌اند. در مجموع فیلم بیچارگان در زمره آثار موفق این کارگردان یونانی و سال ۲۰۲۳ میلادی قرار می‌گیرد.

